

Merhum Alparslan Türkeş, Türk milleti'nin varligini korumayi ve onu yüceltmeyi temel felsefe saymiş; Türk milleti'nin kurtuluşunu ve yükselişini, kendi dini inançlari ile milliyetçilik ülküsünde görmüştür. Türk Milletini yüceltecek gücünde "Milliyetçilik" oldugunu vurgulamiştir, milliyetçilik; "Türk Milletini, Türk Vatanini ve Türk Devletini sevmek, bunlarin iyiligi ve yükseltilmesi için köklü bir ihtiras ve şuur sahibi olmak" şeklinde tanimlanmaktadir. (1) Bunu da şu şekilde özetlemiştir. "Herşey Türk Milleti için, Türk Milleti ile beraber ve Türk Milletine göre sözleriyle özetlenebilecek, Türk Milletine baglilik, sevgi ve Türkiye Devletine sadakat ve hizmettir." (2)

Türkeş, uzun ve şerefli bir geçmişi olan Türk Milleti'nin yükselmesine büyük önem vermiş; Türk Milleti'nin yükselişini iki unsurda görmüştür. Bu iki unsur, maddi ve manevi unsurdur. Bunu şöyle formüle etmiştir : "Türklük gurur ve şuuru ile islam ahlak ve fazileti milletin kurtuluş ve yükselişinde temeldir. Bu mazide böyle olmuştur,gelecekte de böyle olacaktir." (3)

Milliyetçilik, Türkçülük anlayişini Türkeş, manevi şuurlanmaya dayandirmakta ve maneviyatçiliga büyük önem vermektedir. (4) Türk Milleti'nin güç kaynagini, bin yildan beri kabul edip benimsedigi islam Dini'nde görmektedir. Türk Milleti'ni meydana getiren fertlerin yaşama felsefesine ve ahlâk görüşüne islam'in yön verdigini, islam'in hakiki çehresi ve yüksek prensipleriyle ele alinmasinin, Türklüge yeni bir güç ve hiz verecegini vurgulamaktadir. Türklükle islami birbirine zit veya düşman görmenin Türk Milliyetçiligi ve islam için zararli olduguna dikkat çekmekte; ikisini birbirinin karşisina çikaran insanlarin ya bilgisiz ya gaflet içinde veya Türk milleti'in yikmak isteyen kötü emellerin hizmetçisi olduklarini belirtmektedir. (5) O islamin Türk Milleti için önemini her vesileyle ortaya koymakta, Türk Medeniyeti'ndeki yerine dikkat çekmektedir.

Selçuklular'da oldugu gibi Osmanli Devleti'nin kuruluş ve yayiliş felsefesinin Türk Milleti'nin hasletleriyle islam'in faziletine dayandigini belirtmektedir. (6) Bu görüşle o, islam'in hem Selçuklu Medeniyeti'nde, hem de Osmanli Devleti'nin temel felsefesinde islam'in önemli yerini vurgulamiş olmaktadir. Ona göre; medeniyetler para ile degil, ilimle, imanla, ahlakla kurulmakta; medeniyetler parasizliktan degil ilimsizlik, imansizlik ve ahlaksizliktan çökmektedir. (7) Türkeş, Türkiye'nin içinde bulundugu bunalimin sebeplerinin başinda ahlaki buhrani ve toplumu saran manevi boşlugu görmekte; Türk Milleti'ni bu boşluktan kurtarmak için nesillerin manevi yönden güçlendirilmesi gerektigi üzerinde durmaktadir. (8) kalkinmanin manevi temelini, iman ve ahlaka

baglamakta ve buna siyaset araci olarak degil, samimi olarak inandigini şöyle belirtmektedir : "Türklük gurur ve şuuru islam ahlak ve faziletine, oy toplama endişesi ve siyaset riyakarliginin üstünde kalarak samimiyetle bagliyiz. Türklük gurur ve şuuru ile islam ahlak ve fazileti, milletimizi meydana getiren manevi unsurlarin tam ve ahenk içinde birleşmesidir. Maddi kalkinmamiz ancak böyle bir yüce temel üzerinde yükselirse bir mana taşir, bir deger kazanir, milliyetsiz bir yükselmenin, ahlaksiz bir kalkinmanin imkani yoktur... Pek az olmakla birlikte, bazi kimselerin milliyetçilikle islamiyeti çatiştirmaga çaliştiklarini görmekteyiz. Böyle bir tutum yanliştir, abestir, cahilliktir, şuurlu bir şekilde yapiliyorsa ihanettir, nifaktir. Mücadele farkli, hatta birbirine düşman mefkureler arasinda olur. Halbuki Türklükle islamiyet bin yildan beri ayni mukaddes potada kaynaşmiş, etle tirnak misali ayrilmasi imkansiz bir hale gelmiştir. Türk Milleti, Müslüman olmakla ictimai nizamin ve dini hayatin en yüce degerlerini kazanmiş ve islam, Türk Milleti ile emsalsiz yigitlik ve iman aşkina sahip bir mücahit bulmuştur... "Türk müsün, müslüman misin?" gibi sorular cehaletten ileri geliyorsa aptalcadir. Aksi taktirde haincedir. Milliyetçiligi reddeden bir "dincilik" anlayişi ve islamiyete düşman bir milliyetçilik anlayişi bize yabancidir, bizim dişimizdadir..." (9)

Türkeş, dini insanin ve toplumun ayrilmaz bir vasfi, bir ihtiyaci olarak görmüştür. O, inançsiz insani bir kabuk gibi, pusulasiz ve dümensiz bir gemi gibi tanimlamiştir. Her toplumun bir dini oldugunu belirtmiş ve dini, "insanlara nasil hareket etmesi gerektigini, birbirleriyle en iyi münasebetleri ne şekilde yürütebileceklerini ve mutluluk saglama yollarini gösteren bir inanç toplulugudur" şeklinde tarif etmiştir. (10) Her toplumda din müessesesinin oldugu, dinsiz toplumun bulunmadigi ve dini afyon sayan görüşlerin bile yeniden dine itibar etmeye başladigi ve toplumlarda dinin önemli yeri bulundugu vurgulanan görüşlerdendir. Bu arada, Türk milleti'nin hayatinda dinin büyük yeri oldugu, tarihleri boyunca Türklerin çeşitli dinleri kabul ettigi ve bin iki yüz yil önce islam'la taniştigi, islam'i kendi bünyelerine, kendi tarihi gelişmelerine çok uygun bir din olarak gördükleri, büyük bir iman ve heyecanla islam'i benimsedikleri ifade edilmiştir. islam'in Türklere yeni bir heyecan, yeni bir enerji, yeni bir hareket verdigi ve bu duygularla büyük devletler kurduklari, Selçuklu ve Osmanli Devletlerinin bunun bir misali oldugunu belirtmektedir. (11)

Türk tarihini Türkeş, islam'i kabul etmeden önce ve islam'i kabul ettikten sonraki dönem olarak ikiye ayirmaktadir. islam öncesi dönem Orta Asya'da cereyan etmiş dönemdir. Bu dönemde de Türkler'in, Orta Asya'nin Hindistan ve Bati bölümlerine kadar yayildigi, büyük mücadelelerle büyük devletler ve büyük medeniyetler kurdugunu belirtmektedir. islam'i kabul ettikten sonraki dönemde ise Türklerin Bati'ya dogru yayildiklari; Bati Avrupa'da ve Afrika'da kendilerini gösterdikleri, eserler vücuda getirdikleri ve faaliyette bulunduklari ifade edilmektedir. Türk tarihinin en büyük devletleri ve en görkemli medeniyetleri Bati'da dogdugunu; bunlarin Selçuklu ve Osmanli imparatorlugu oldugu vurgulanmaktadir. (12)

Türkeş, büyük devlet ve medeniyetlerin sadece silah gücüyle, sadece kan dökerek kurulamaacagi ve yaşatilamayacagi kanaatindedir. O, insan topluluklarinin meydana getirdigi en yüksek eserin ve en yüksek kurumun devletler oldugunu belirtmektedir. Bu devletlerin kurulabilmesinin de, herşeyden, önce inanç sahibi olmak, ülkü sahibi olmak, yüksek ahlak ve teşkilatçilik gücüne sahip olmak ile mümkün oldugunun altini çizmektedir. (13)

Devletlerin yaşamasini kuvvetli olmaya bagli gören Türkeş, kuvvetli olmak için aranan şartlar

arasinda ahlakta, maneviyatla yükselmeyi de saymaktadir. (14)

Türkeş, Türk Milleti'nin, Allah tarafindan yüksek vasiflarla yaratilmiş bir millet oldugunu (15), bir bütün teşkil ettigini, hangi mezhepten olursa olsun ayni dinin mensuplari ve ayni milletin çocuklari bulundugunu; fakat düşmanin bölmeye çaliştigini, parçalanma yoluna yöneldigini belirtmekte ve "bölünmez çelik bir kitle halinde bulunmak mecburiyetinde" bulunmamiz gerektigini vurgulamaktadir. (16)

Dini bir ihtiyaç olarak algilayan Türkeş, bu konuda şöyle demektedir : "Her insanin içinde kendisinin dürüst yolda olmasini kontrol edecek, başkalarina zarar vermeden yaşamasini hatta başkalarina faydali olacak şekilde, başkalarinin sikintilarini giderecek şekilde faaliyetlerini düzenlenmesini saglayacak bir inanç kaynagina sahip olmasi gerekmektedir. işte bu inanç kaynagini insanlarin içine yerleştiren dindir. Türk Milletinin'de bin iki yüz yildan beri dini islamiyettir ve bu islamiyet toplumumuzun mutlulugunu saglamaya yetecek inanç kaynagidir. Bu kaynak kutsal bir kaynaktir. Bu kaynak verimliligini ve kudretini geçmiş tarihte ispat etmiş olan bir kaynaktir. Bu kaynagin bu günde toplumumuzun düzenlenmesi için insanlarimizin mutlu olmasi için tekrar yerine konulmasi gereklidir" (17)

Türkeş, islam'in en son ve en mükemmel bir din, insanlar arasinda kardeşligi, insanlarin birbirlerini sevmelerini, adaleti gözetmeyi ön gören ilahi bir din oldugunu ve Türk Milleti'ne kuvvet verdigini Türklerin onunla dünyaya nizam verdiklerini kaydetmiştir.

O, islam'in, vicdan hürriyetini temel aldigini, başka din ve inanç sahiplerine karşi zulmü ve zor kullanmayi reddettigini belirtmektedir. islam'in müsamahasi, getirdigi insani esaslarin Türk Milleti'nin tarihinden getirdigi degerlerle beraber büyük bir güç kaynagi oluşturduguna yer vermektedir. (18) Türkeş, Türk Milleti'nin dinsiz yaşayamayacagini, (19) dinin ögretilmesinin gerektigini, ögretilme yerinin okullar oldugunu, Din bilgisi dersinin orta ögretimde, mecburi olarak, 3 saat okutulmasi, imam-Hatip Liseleri bünyesindeki orta okullarda oldugu gibi Kur'an-i Kerim dersinin seçmeli dersler arasina alinmasi gerektigini kaydetmiştir (20) Türkeş bunlari laiklige aykiri görmemekte ve Laiklik anlayişini şöyle belirtmektedir : "Laiklik ilkesi, devlet işleriyle din işlerinin ayri tutulmasini ön görmektedir. Laiklik, insanlarin, vatandaşlarin dini faaliyetlerine karişmak, dini yaşayişlarina baski yapmak anlamina alinamaz. Bizde uzun zaman bu ilke, dine baski olarak kullanilmiştir. Laikligi devlet işleriyle din işlerinin ayri tutulmasi görüşü olarak kabul etmek ve bugün bu ilkeyi muhafaza etmekte yurdumuz için yarar vardir. Bu, toplumumuz için din müessesesi gerekli degildir anlamina gelmez. insanlar kendi inançlarinda hürdürler, kendi yaşayişlarinda inançlarina göre dini faaliyetlerini düzenlemekte, yapmakta hürdürler, Bunu yaptiklarindan dolayi hiç kimse onlari rahatsiz edemez, yapmadiklarindan dolayi da hiç kimse onlara karişamaz, onlari rahatsiz edemez. Bu böyle olmakla beraber, ilkokullardan itibaren Müslüman bir toplum olan Türk Milleti için çocuklarimiza islam'in temel esaslari hakkinda bilgi vermek, onlari yetiştirmek mutlaka gereklidir. Gerek aile yuvasinda, gerek okullarda çocuklarimiza toplumumuzun dini terbiyesini ve dini esaslarini ögretmek, vermek gereklidir. Çocuk belirli çaga geldikten sonra kendi hayatina kendi yön verir; o zaman istedigi dini faaliyeti yapar veya yapmaz. Fakat Müslüman bir toplum olan Türk toplumunun mensup oldugu dini terbiyeyi almali ve kendi toplumunun dininin esaslari hakkinda geniş bilgi sahibi olarak yetişmelidir." (21)

Geri kalmanin dinle alakasinin olmadigini, olsa bile bunun dinin cahil din adamlarinca yanliş telkin edilmesinden kaynaklandigini belirten Türkeş, islam'in Bati'yi etkiledigi, Orta Çagdaki Medeniyetin Müslümanlarin sayesinde kuruldugunu, Bati'daki ilmi gelişmelerin Türkler sayesinde ve Fatih'in istanbul'u fethetmesiyle ilmin Avrupa'ya gittigini, Bati'daki ilmi gelişmelerin, böylece oldugunu belirtmektedir. Ona göre Avrupalilarin ileri gitmesinin sebebi Hiristiyanlik, Türklerin geri kalmasinin sebebi de islam degildir. islam'i kasten kötülemek isteyenlerin ve islam'i istismar edenlerin bu yolu seçtigi vurguladigi görüşlerdendir. (22)

Toplum için dinin lüzumuna ve önemine inanan Türkeş, taassubun zarari üzerinde durmakta ve taassubu iki kisma ayirmaktadir. Bunlardan biri, din adina taassup, digeri de "din taassubu düşmanligi"dir. Bu ikincisi Türkeş, birincisinden daha tehlikeli görmekte ve her iki taassubun da zararli oldugunu şöyle belirtmektedir. ".... Kör bir taassup, hangi alanda olursa olsun, tehlikeli ve zararlidir. Böyle bir taassup bulunan kafa ve ruhlarda mutlaka karanlik vardir. Aydin bir zihniyetin baş vasiflarinin ise, ideal ve akli selim oldugu şüphe götürmez bir hakikattir." (23)

Türkeş, insanlik ve özellikle Türk Milleti'nin kör taassuplar yüzünden çok büyük felaketlere ve izdiraplara ugradigini, bunu "yalniz dini taassuplardan ileri geldigini zannetmenin hata olacagini belirtmekte ve buna şöyle açiklik getirmektedir : "Ugranilan felaketler, sefillerin, hainlerin cehaletten faydalanarak, istismar için meydana koyduklari her alandaki her çeşit kör taassuplardan ileri gelmiştir. Bunun için her çeşit mezhep, fikir ve parti softalarinin her alanda, yaratmaya ve tahrik etmeye çaliştiklari kör taassuplara karşi, Türk Milleti'ni uyarmak ve muafiyetli bulundurmak, temkinli ve mutedil her Türk aydininin vazifelerindendir." (24)

Türkeş, islam'in, ilmi ve teknigi, ilerlemeyi, yükselmeyi emreden bir din oldugunu, kör taassubu tasvip etmedigini; en ileri ve en gelişmiş insanlar arasinda kardeşligi, insanlarin birbirini sevmesini, insanlararasi münasebetlerde hakki ve adaleti gözetmeyi ön gören ilahi bir din oldugunu; Türk Milleti'ne kuvvet verdigini belirtmiştir. (25)

Dini bir ihtiyaç, insanlarin ve toplumlarin ayrilmaz bir vasfi gibi gören Türkeş, onun gerçek anlamda ögretilmesini, okullarda ögretilmesini istemekte, islam'in en son ve ekmel din oldugunu, Türk Milleti'ni faziletli ve başarili kildigini ifade etmektedir. O, insanlarin fazilet sahibi olmasini ahlakli olmaya, ahlakli olmayi islam'in emirlerini iyi anlayip uygulamaya bagli görmekte ve geliştirmek istedigi anlayişi şöyle açiklamaktadir : "ben, Türk Milleti'ni, sokaklarda ispanak fiyatina satilan demokrasiye, rüşvet ve hile ile çignenen, çignetilen hukuk düzenlerine, ahlaktan mahrum bir hürriyete, tefecilige, karaborsaya yer veren bir iktisadi yapiya çagirmiyorum.

Türklük gurur ve şuuruna, islam ahlak ve faziletine, yoksullukla savaşa, adalette yarişa, birlige, kardeşlige, kisacasi Hak yolu, hakikat yolu, Allah Yolu'na çagiriyorum. Hareketin adini isteyenlere açikça ilan ediyorum : Yeniden maneviyata dönüş...." (26)

Türkeş'in vurguladigi ahlak, fazilet, adalet islam'in temel ilkeleridir. "Din güzel ahlaktir", "Ben ahlaki güzellikleri tamamlamak için gönderildim" hadislerinde Hz. Muhammed (s.a.v.) ahlak ve faziletin önemini vurgulamiştir.

Kur'an'da Allah, emanetleri ehline vermeyi ve insanlar arasinda adaletle hükmetmeyi emretmektedir. (27) Türkeş'in bu tesbitleri ve vurguladigi hususlar islam'in istedigi ve insanlari

yerine getirmekle yükümlü kildigi hususlardir.

Türkeş, 1980 ihtilalinden sonra Sikiyönetim Mahkemesi'ndeki savunmasinda din anlayişini ve inancini ortaya koymaktadir : "Elhamdülillah inanmiş samimi bir Müslamanim, fanilik hissine aşinayim. Dünyanin bir imtihan yeri oldugunu biliyorum. şu anda burada bulunuşumuz da, inaniyorum ki her şeyden önce bir kader tecellisidir, ilahi bir imtihandir. Sabir ve şükürle karşiliyor ve bu imtihandan da yüz akiyla çikmayi bize nasip etmesini Cenab-i Hakk'tan niyaz ediyorum. Rahmet ve şaşmaz adalet ümidimiz yalniz Allah'tandir. Ben burada önce Allah'in huzurunda, sonra tarihin ve milletin huzurunda oldugumun huşuu, mesuliyet ve vakari içinde konuşacagim. Benim için bir hesap verme bahis konusu ise, o hesabi milletime ve tarihe verecegim. Türk Milleti'nin vicdaninda teşekkül edecek olan hüküm ve tarih hükmü, mahkemenin hükmünden önde gelir. Huzur-u ilahiye yüz akiyla çikmaktan başka hiçbir endişeye gönlümde yer yoktur. Hiç kimsenin merhamet ve insafina şahsen ihtiyacim yoktur. Sözüm, tenkidim, talebim yalniz hak ve hakikat naminadir. Yalniz mülkün temeli olan adalet naminadir. Yalniz milletim ve devletim içindir. (28) naminadir. Yalniz milletim ve devletim içindir. (28)

PROF. DR. ABDURRAHMAN KÜÇÜK

DiPNOTLAR :

1. Alparslan Türkeş, Temel Görüşler, ikinci Baski, istanbul 1975, 10,33

2. Alparslan Türkeş, 9 Işik, (Genişletilmiş Birinci Baski), Hamle Basin-Yayin, istanbul (t.y.), 16.

3. Türkeş, Temel Görüşler, 2.

4. Bkz. Türkeş, Temel görüşler, 2.

5. Bkz. Türkeş, Temel Görüşler, 34 Türkeş, 9 Işik, 180.

6. Bkz. Türkeş, Temel Görüşler, 39.

7. Bkz. Türkeş, Temel Görüşler, 1, 7, Türkeş, 9 Işik, 184.

8. Bkz. Türkeş, Temel Görüşler, 118-120, 129-130

9. Türkeş, Temel Görüşler, 179-180.

10. Alparslan Türkeş, 9 Işik ve Türkiye, Hamle Basin-Yayin, istanbul (t.y.) 45.

11. Bkz. Türkeş, 9 Işik, 207-208, Türkeş, Dokuz Işik ve Türkiye, 45-46

12. Bkz. Türkeş, Dokuz Işik ve Türkiye, 23-25

13. Bkz. Türkeş, Dokuz Işik ve Türkiye, 25.

14. Bkz. Alparslan Türkeş, Gönül Seferberligine, istanbul 1996, 95.

15. Bkz. Türkeş, Gönül Seferberligine, 97.

16. Türkeş, Gönül Seferberligine, 105-106.

17. Türkeş, 9 Işik, 210-211.

18. Türkeş, 9 Işik, 208-210; Türkeş, Dokuz Işik ve Türkiye, 47-49.

19. Türkeş, 9 Işik, 215.

20. Bkz. Türkeş, 9 Işik, 226

21. Türkeş, 9 Işik, 211-212

22. Bkz. Türkeş, 9 Işik, 214-215

23. Türkeş, 9 Işik, 218-219.

24. Türkeş, 9 Işik, 220.

25. Bkz. Türkeş, 9 Işik, 208-210, 214; Türkeş, Dokuz Işik ve Türkiye, 46-49

26. Türkeş, 9 Işik, 187

27. Bkz. Nisa Suresi, 58.

28. Alparslan Türkeş, Savunma, Hamla Yayinlari, istanbul 1994, 7.